

*Bekijk 'het jaarverslag
2018 in vogelvlucht'
in de bijlage.*

“Mouwen omhoog”

Turbulente tijden in pensioenland. Eindelijk is er een Pensioenakkoord. Hoe ziet het bestuur van Pensioenfonds APF deze ontwikkeling? De economie hapert. De rente en beleggingsresultaten dalen; wat betekent dat voor onze pensioenen? Bestuursvoorzitter Han Jalink kijkt terug en vooruit.

Juli 2019

- 1 “Mouwen omhoog”
- 2 Mens, dier en milieu steeds meer centraal in beleggingen
- 3 Onze financiële situatie
- 3 Hebben wij jouw e-mail-adres al?
- 4 UPO ontvangen... wat moet je ermee?
- 4 Actueel

“Bij dit APF-Bericht is een korte terugblik op 2018 opgenomen. Liefhebbers kunnen op onze website het volledige jaarverslag vinden. Maar duidelijk is dat 2018 op alle fronten een bewogen jaar was. Kijk naar de opsplitsing van AkzoNobel in twee onafhankelijke bedrijven, die beide de pensioenuitvoering bij Pensioenfonds APF wilden houden. Financieel gezien maakten we in 2018 een prima start, maar onze dekkingsgraad heeft aan het einde van het jaar toch nog flink terrein moeten prijsgeven. We hadden last van zowel een dalende rente als tegenvallende beleggingsresultaten. Gelukkig konden we nog wel een kleine verhoging van de pensioenen toekennen. Op zich wel een bijzonder moment na al die jaren zonder indexatie.”

Klimaat

“Pensioenfonds APF is volop in beweging. Niet alleen als organisatie, maar ook op

het gebied van bijvoorbeeld verantwoord beleggen en digitale communicatie. Verantwoord beleggen is op zich niet nieuw, maar het wordt wel steeds specifieker. Momenteel bekijken wij als bestuur hoe we met onze beleggingen kunnen inspelen op thema's als klimaat en CO₂. Later dit jaar maken we daar meer over bekend.”

Mijn Pensioen

“Wat betreft de digitalisering van de communicatie staat er ook veel te gebeuren. We zijn druk bezig met de ontwikkeling van een deelnemersportaal. Deelnemers krijgen daardoor veel beter zicht op hun pensioensituatie en de keuzes die ze kunnen maken. Het is nog niet zover, maar ik ben nu al bijzonder benieuwd naar de reacties als ons nieuwe digitale portaal begin volgend jaar van start is gegaan.”

Sociale partners

Wat het pensioenakkoord betreft, moeten grote delen nog worden uitgewerkt. “Het is nog te vroeg om aan te kunnen geven wat dit precies gaat betekenen voor deelnemers, slapers en gepensioneerden. Toch zijn we als bestuur blij dat er eindelijk een akkoord ligt. We zullen onze koers hier op afstemmen. Al is het uiteindelijk aan de sociale partners (de werkgevers en vakbonden) om te bepalen welke wijzigingen in onze pensioenregeling daadwerkelijk worden doorgevoerd.”

“Kortom, er ligt genoeg op ons bord. Maar het vertrouwen in de toekomst is groot. Het bestuur zelf heeft een verjonging ondergaan. Er staat een sterk team klaar dat de mouwen heeft opgerold om antwoorden te vinden op de vragen en ontwikkelingen die op ons af komen.”

Mens, dier en milieu steeds meer centraal in beleggingen

Eind 2018 ondertekende Pensioenfonds APF het convenant *Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen Pensioenfondsen (IMVB)*.

Naast 73 pensioenfondsen en de Pensioenfederatie tekenden ook maatschappelijke organisaties, vakbonden en de overheid.

Samen beleggen de 73 pensioenfondsen voor zo'n 1.340 miljard euro. Om met die beleggingen bij te dragen aan een betere wereld, is inzicht nodig in de wereldwijde beleggingsketen. Ook is samenwerking met (lokale) partners nodig. Het IMVB-convenant biedt handvatten om samen met de andere ondertekenaars onze invloed wereldwijd positief aan te wenden.

Onze invloed als belegger aanwenden

Pensioenfonds APF is in de eerste plaats verantwoordelijk voor het pensioenvermogen van de (ex) medewerkers van AkzoNobel en Nouryon Chemicals. In ons beleggingsbeleid ligt het accent steeds meer op verantwoord beleggen. Het IMVB-convenant met zijn brede samenwerking is opnieuw een stap in die richting. Zo kunnen we wereldwijd invloed uitoefenen op ondernemingen en op de manier waarop zij omgaan met mens, dier en milieu.

Ook hebben wij de UN Principles for Responsible Investment (PRI), principes voor verantwoord beleggen, ondertekend. Deze principes zijn opgesteld door de Verenigde Naties, samen met een internationale groep van institutionele beleggers (waaronder pensioenfondsen). De PRI bestaat uit zes richtlijnen voor verantwoord beleggen. Met de ondertekening hiervan belooft Pensioenfonds APF het verantwoord beleggen verder in te voeren en te ontwikkelen.

Meer weten?

Elk half jaar brengen wij verslag uit van de activiteiten die we hebben ondernomen om maatschappelijk verantwoord en duurzaam te beleggen. Kijk op www.pensioenfondsapf.nl bij *Meer informatie*.

Onze financiële situatie

Eind juni was onze beleidsdekkingsgraad 108,5% (tegenover 109,2% eind mei).

De actuele dekkingsgraad was eind juni 104,2% (tegenover 104,3% eind mei).

De dekkingsgraad is de verhouding tussen het pensioenvermogen (hoeveel vermogen we hebben) en de pensioenverplichtingen (hoeveel we nu en in de toekomst moeten betalen aan pensioen). We hebben een actuele dekkingsgraad en een beleidsdekkingsgraad. De *actuele dekkingsgraad* laat de gevolgen van financiële ontwikkelingen per maand meteen zien en kan daardoor sterk schommelen. Voor ons beleid gebruiken wij de *beleidsdekkingsgraad*. We nemen dan het gemiddelde van de laatste 12 actuele dekkingsgraden, zodat dit percentage stabiel is en een betere graadmeter vormt voor de onderliggende trend.

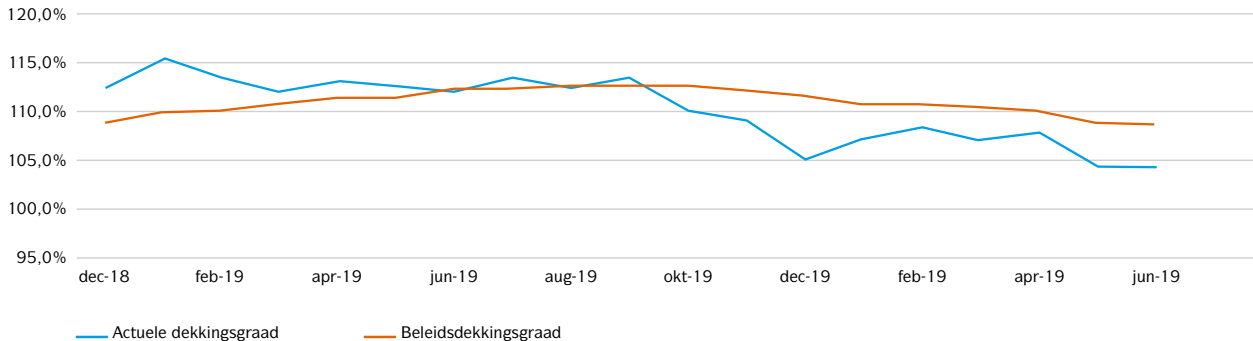
Dekkingsgraad onder druk

In de media staan opnieuw regelmatig berichten dat het vermogen van veel pensioenfondsen in Nederland

onder druk staat. De oorzaak hiervoor is de lage rente en de lage rendementen. Als de dekkingsgraden niet snel verbeteren, dan moeten verschillende pensioenfondsen de pensioenen volgend jaar verlagen (korten). Dat geldt nu niet voor Pensioenfonds APF. Ondanks alles is onze beleidsdekkingsgraad nog veilig. Ook konden wij voor de eerste keer in jaren de pensioenen zelfs een beetje verhogen. Alleen als onze dekkingsgraad tot onder de 104% daalt, moeten wij aanvullende maatregelen nemen om het tekort te herstellen. Dat is nu niet het geval. Maar een garantie kunnen we niet geven. Het bestuur volgt de situatie uiteraard op de voet.

Kijk op www.pensioenfondsapf.nl voor de actuele financiële situatie van Pensioenfonds APF.

Ontwikkeling van de dekkingsgraad

Hebben wij jouw e-mailadres al?

Eind 2019 stoppen we met het versturen van papieren post. Behalve als je dat absoluut niet wilt. Je krijgt dan voortaan alleen nog een e-mail als wij belangrijke informatie over jouw pensioen willen delen. Daarvoor moeten wij jou natuurlijk wel kunnen bereiken. Het liefst doen we dat via jouw privé e-mailadres. Zo blijf je op de hoogte van alles wat er speelt rondom jouw pensioen bij Pensioenfonds APF. Ook als je uit dienst of met pensioen gaat.

Zo meld je je aan:

1. Bouw jij nu pensioen bij ons op? Log dan in met je DigiD op www.pensioenfondsapf.nl en registreer daar je e-mailadres.
2. Ontvang je pensioen van ons? Of heb je in het verleden pensioen opgebouwd? Meld je dan aan op www.pensioenfondsapf.nl voor de digitale nieuwsservice.

Verandert je e-mailadres? Meld dan eerst je oude e-mailadres af en geef daarna pas je nieuwe e-mailadres aan ons door. Dank je wel!

UPO ontvangen... wat moet je ermee?

Het uniform pensioenoverzicht (UPO) is bedoeld om je inzicht te geven in jouw pensioensituatie. Op dit moment en in het pensioen dat je op je 68e uiteindelijk kunt bereiken. Goed om je alvast te realiseren dat je bij AkzoNobel of Nouryon Chemicals niet werkt tot je 68^e: je gaat uit dienst op je AOW-leeftijd.

Het is goed om te weten wat je later aan inkomen kunt verwachten. Dan kun je daar nu al rekening mee houden in je financiële planning. Denk er ook aan dat veranderingen in je leven invloed kunnen hebben op de hoogte van jouw pensioen. Bijvoorbeeld minder uren werken, samenwonen of scheiden. Je pensioen kan daardoor (flink) lager worden.

Meer informatie over je pensioenopbouw vind je in de Pensioen 1-2-3. Op mijnpensioenoverzicht.nl vind je je totale pensioen (AOW en pensioen dat je hebt opgebouwd via werkgevers). Pensioen dat je zelf hebt geregeld, bijvoorbeeld door lijfrentes, vind je daar niet terug.

Actueel

Kabinet en sociale partners maakten afspraken over hervorming van ons pensioenstelsel: het pensioenakkoord. Het pensioenstelsel in Nederland is ingewikkeld. Een hervorming ervan is dat helemaal. Duidelijk is dat kabinet en sociale partners nog veel moeten uitwerken. Er komen nieuwe regels van de overheid. De gevolgen van die regels zijn ook van invloed op ons pensioenfonds. Invoering van de regels zal veel werk met zich meebrengen. Pensioenfonds APF bereidt zich hierop voor en gaat aan de slag zodra de uitgangspunten helder zijn, zodat er voor deelnemers duidelijkheid komt.

Wat zijn belangrijke afspraken uit het pensioenakkoord?

- De AOW leeftijd stijgt minder snel en wordt in 2020 en 2021 bevroren op 66 jaar en 4 maanden.
- Pensioenfonds moeten minder buffers aan te houden.
- Jouw pensioen kan eerder stijgen maar ook eerder dalen.
- De doorsneepremie verdwijnt

Pensioenfonds APF volgt de uitwerking van de afspraken op de voet

De details van de afspraken moeten de partijen nog verder uitwerken. Aandachtspunten hierbij zijn de nieuwe rekenregels, de premie, het beleggingsbeleid, de fiscale grenzen en de vormgeving van compensatie voor deelnemers die nadeel ondervinden van de wijzigingen. Pensioenfonds APF vindt dit een belangrijke en goede stap in de richting van een beter pensioenstelsel. Het bestuur volgt de ontwikkelingen op de voet en houdt je op de hoogte.

Colofon

Meer informatie?

Pensioen is een belangrijke arbeidsvoorwaarde.

Wil je meer informatie over je pensioen?

Kijk dan op www.pensioenfondsapf.nl. Hier vind je bovendien brochures, jaarverslagen en de verklaring beleggingsbeginselen.

Heb je vragen over je pensioen of over je pensioenuitkering?

Afdeling Pensioenservices

T (013) 462 33 12

E apf.pensioenservices@achmea.nl

I www.pensioenfondsapf.nl

Het postadres is:

Pensioenfonds APF

Postbus 90170

5000 LM TILBURG

Je kunt aan deze nieuwsbrief geen rechten ontleen. De inhoud van de pensioenregeling staat precies omschreven in het pensioenreglement. Rechten kun je alleen daaraan ontleen.